

Richard Wagner:

TRISTAN JA ISOLDE

suorasanaisten suomennos:

Markku Lulli-Seppälä

ENSIMMÄINEN NÄYTÖS

(Merellä Tristanin laivan kannella matkalla Irlannista Cornwalliin.)

Ensimmäinen kohtaus (Isolde, Brangäne, merimies)

MERIMIES

Länteen kulkeutuu katse:
itänpäin kulkee laiva.

Raikkaasti puhaltuu tuuli kotiin päin:
minun irlantilainen neitoni, missä sinä olet?
Sinun huokaustesi henkäyskö täyttää
purjeet?

Puhalla, puhalla, sinä tuuli! Voi, ah voi,
minun tyttöni!

Irlantilainen neito, sinä villi, armas neito!

ISOLDE

Kuka uskaltaa pilkata minua?
Brangäne, sinä? Sano, missä olemme!

BRANGÄNE

Sininen juova nousee ylös idästä;
sävyisästi ja nopeasti purjehtii laiva:
rauhallisella merellä: illalla
saavutamme varmasti maan.

ISOLDE

Minkä maan?

BRANGÄNE

Cornwallin vihreän rannan.

ISOLDE

Ei koskaan! Ei tänään eikä huomenna!

BRANGÄNE

Mitä minä kuulen? Emäntä! Ha!

ISOLDE

Turmeltunut suku! Esi-isille kelpaamaton!
Mihin, äiti, annoit pois voiman,
jolla voi hallita merta ja myrskyä?
Oi, kesy on noidantaito,
joka käyttää vain lääkejuomia!
Herää minussa uudelleen, mahtava voima,
nouse esille rinnassani, jossa olet
piileksinyt!

Kuulkaa tahtoni, epäröivät tuulet!
Tänne taisteluun ja pauhuun!
Raivoavan myrskyn riehuvaksi pyörteeksi!
Aja ylös unesta tämä uneksiva meri,
herätä sen pohjasta sen vihainen aineus!
Näytä sille saalis, jonka minä sille tarjoan!
Pirsto tämä uhmaava laiva,
nielaise sen särkynyt jäännökset!
Ja mitä sen päällä elää ja hengittää,
minä annan teille tuulille palkaksi!

BRANGÄNE

Voi! Ah! Ah, se paha, mitä olen pelännyt!
Isolde! Emäntä! Kallis sydän!
Mitä olet piilotellut minulta niin kauan?
Kynneltäkään et itkenyt isäsi ja äitisi
tähden;
tuskin lausuit jäähyväiset kotiin jääville.

Kotimaastasi lähdit kylmänä ja hiljaisena,
kalpeana ja vaieten matkalle;
ilman ruokaa, ilman unta,
turtuneena ja surkeana, rajun sekapäisenä:
kuinka kärsinkään katsella sinua niin,
olematta sinulle sen enempää, vieraana
sinulle!

Oi, nyt kerro, mikä sinua vaivaa!

Sano, anna minun tietää, mikä sinua
tuskastuttaa!

Emäntä, Isolde, rakkain, armas!

Anna hänen tuntea itsensä arvoiseksi,
uskoudu nyt Brangänelle!

ISOLDE

Ilmaa! Ilmaa! Sydämeni pakahtuu!
Auki! Auki tuonne kauas!

*Toinen kohtaus (edelliset, Tristan,
Kurwenal, merimiehiä, ritareita,
aseenkantajia)*

MERIMIES

Raikkaasti puhaltuu tuuli kotiin päin:
minun irlantilainen neitoni, missä sinä olet?
Sinun huokaustesi henkäyskö täyttää
purjeet?

Puhalla, puhalla, sinä tuuli! Voi, ah, voi,
minun tyttöni!

ISOLDE

Minulle valittu, minulle menetetty,
ylevä ja vahva, rohkea ja pelokas!
Kuolemaan pyhitetty pää! Kuolemaan
pyhitetty sydän!
Mitä ajattelet tuosta palvelijasta?

BRANGÄNE

Ketä tarkoitat?

ISOLDE

Tuota sankaria tuolla, joka peittää katseensa
minulta
ja katsoo alaspäin häpeissään ja
hämmentyneenä.
Sano, miltä hän sinusta näyttää!

BRANGÄNE

Kyseletkö Tristanista, kallis nainen,
kaikkien valtakuntien ihmeestä, tuosta
ylistetystä miehestä,
sankarista vailla vertaa, kunnian kruunusta
ja ruumiillistumasta?

ISOLDE

Joka välttelee ottelua suojaa hakien, mistä
vain voi
siitä saakka, kun hän voitti herralleen
ruumiinkaltaisen morsiamen!
Tuntuvatko sanani sinusta synkiltä?
Kysy sitten itse häneltä, tuolta vapaalta
mieheltä,
uskaltaako hän lähestyä minua!
Säädyllisen tervehdyksen ja nuhteettoman
huomaavaisuuden
valtiattarelleen unohtaa tuo arka sankari
niin,

ettei hänen katseensa vain tuota kohtaisi,
sankaria vailla vertaa!
Oi, hän kyllä tietää miksi!
Mene tuon ylpeän luo, ilmoita hänelle
valtiattarensa sana:
valmiina palvelukseeni pitää hänen heti
tulla luokseni.

BRANGÄNE

Pitääkö minun pyytää häntä tervehtimään
sinua?

ISOLDE

Antakoon käskeä tuota itsepäistä
valtiattarensa, minun, Isolden pelko!

KURWENAL

Hei, Tristan! Viesti Isoldelta.

TRISTAN

Mitä? Isoldelta? Valtiattareltani?
Mitä hänen kuuliainen palvelijansa kuulee,
kun hänen uskollinen kamarineitonsa
hovitapojen mukaan sen ilmoittaa?

BRANGÄNE

Herrani Tristan, teidät nähdäkseen
haluaa Isolde, emäntäni.

TRISTAN

Harmittaako häntä pitkä matka; se on pian
lopussa:
ennen kuin aurinko laskee, olemme maissa.
Mihin tahansa valtiattareni minua kääntää,
uskollisesti se tulee täytetyksi.

BRANGÄNE

Niinpä menköön herra Tristan hänen
luokseen:
se on emäntäni tahto.

TRISTAN

Tuolla missä vihreät kedot vielä näyttävät
sinisiltä,
odottaa kuninkaani valtiattartani:
pian tulen hänen luokseen saattaakseni
hänet kuninkaalleni;
kellekään en luovuta tätä etuoikeutta.

BRANGÄNE

Herrani Tristan, kuuntele toki:
emäntäni vaatii palvelukseni,
että tulet tuolle paikalle,
missä hän sinua odottaa.

TRISTAN

Missä tahansa olen,
uskollisesti palvelen häntä, naisten suurinta
kunniaa;
jos nyt jätän ruorin hetkeksi,
kuinka voin turvallisesti ohjata
päämääräämme
kuningas Marken maahan?

BRANGÄNE

Tristan, herrani! Miksi pilkkaat minua?
Eikö yksinkertainen tyttö saanut
selvitetyksi asiaansa?

Kuule minun emäntäni sanat!
Näin hän pyysi minua sanomaan:
antakoon käskää tuota itsepäistä
valtiattarensa, hänen, Isolden pelko.

KURWENAL
Saanko minä sanoa hänelle vastauksen?

TRISTAN
Mitä sitten vastaisit?

KURWENAL
Sano tämä Isoldelle!
Ken lahjoittaa Cornwallin kruunun ja
Englannin valtakunnan
Irlannin neidolle,
ei voi totella sen pienintäkään viittausta,
jota hän itse vie enolleen lahjana.
Tristan, sankari on maailman herra!
Minä huudan sen: sano näin, vaikka
siitä loukkaantuisi tuhat Isoldea!
"Sir Morold purjehti meren yli tänne
vaatiakseen veroa Cornwallista;
saari ui autiossa meressä,
siellä hän makaa nyt haudattuna!
Hänen päänsä toki roikkuu Irlannissa
Englannin verona:
Hei! Näin meidän sankarimme Tristan
maksaa veroa!"

KAIKKI MIEHET
Hänen päänsä toki roikkuu Irlannissa
Englannin verona:
Hei! Näin meidän sankarimme Tristan
maksaa veroa!

Kolmas kohta (Isolde, Brangäne)

BRANGÄNE
Voi, ah voi! Kestää tämä!

ISOLDE
Mitä nyt Tristanilta? Haluan kuulla
tarkkaan.

BRANGÄNE
Ah, älä kysy!

ISOLDE
Puhu vapaasti, pelkäämättä!

BRANGÄNE
Hänen sanansa olivat kohteliaita mutta
vältteleviä.

ISOLDE
Entä kun häntä selvästi kehoitit?

BRANGÄNE
Kun pyysin häntä tulemaan luoksesi:
Missä tahansa olen, niin hän sanoi,
uskollisesti palvelen häntä, naisten suurinta
kunniaa;
jos nyt jätän ruorin hetkeksi,
kuinka voin turvallisesti ohjata
määränpäähämme,
kuningas Marken maahan?

ISOLDE
"Kuinka voin turvallisesti ohjata
määränpäähämme,
kuningas Marken maahan?"
Maksaakseen veron, jonka hän otti
Irlannista!

BRANGÄNE
Omiin sanoihisi, jotka välitin hänelle,

hän antoi uskollisen seuralaisensa
Kurwenalin...

ISOLDE
Sen kuulin hyvin, yksikään hänen
sanoistaan ei mennyt ohi korveni.
Olet nähnyt häpeäni, nyt kuule, mikä sen
minulle loi.
Kun he nauraen laulavat minulle laulujaan,
voin minäkin vastata:
Kuinka vene, pieni ja hauras
ui Irlannin rannikolle
ja siinä makasi sairas mies
kurjana, kuolemaisillaan.
Hän tiesi Isolden taidon;
tervehdyttävien voitein ja rauhoittavien
juomin
Isolde kärsivällisesti hoiti haavoja, jotka
häntä kiusasivat.
"Tantriksen", joksi hän harkitun
juonikkaasti itseään nimitti,
Isolde pian tunsi Tristaniksi,
sillä sairaan miekassa oli kolo,
johon tarkalleen sopi pala,
jonka hänen taitava kätensä oli löytänyt
irlantilaisen ritarin päästä,
joka iavallisesti oli hänelle lähetetty.
Kirkaisu nousi syvältä sisimmästäni!
Kirkas miekka kädessäni seisoin hänen
edessään,

hänelle, tuolle ylimieliselle
kostaakseni Sir Moroldin kuoleman.
Hän katsoi vuoteeltaan
ei miekkaa, ei kättäni,
hän katsoi minua silmiin.
Hänen kurjuutensa kosketti sydäntäni!
Miekan, sen annoin pudota!
Haavat, jotka Morold häneen oli lyönyt,
paransin niin, että hän terveenä
saattoi matkustaa kotiinsa
enää vaivaamatta minua katseellaan!

BRANGÄNE
Oi ihme! Missä olivat silmäni?
Se vieras, jonka hoitamisessa kerran
autoin?

ISOLDE
Kuulit juuri häntä ylistettävän:
"Hei! Sankarimme Tristan!"
Hän oli tuo onneton mies.
Tuhansin valoin hän vannoni
minulle ikuista kiitollisuutta ja
uskollisuutta!
Nyt kuule, kuinka sankari pitää valansa!
Se, jonka tuntemattomana Tantriksena
päästin pois,
palaa rohkeasti Tristanina takaisin;
uljaalla, korkeakeulaisella laivalla
hän tulee anomaan Irlannin perijätärtä
morsiameksi
Cornwallin vanhalle kuninkaalle, Markelle,
hänen enolleen.
Jos Morold olisi elänyt, kuka olisi
uskaltanut tarjota meille sellaisen
häpeän?
Veronmaksuvelvolliset cornwallilaiset
ruhtinaat
havittelemassa Irlannin kruunua!
Ah, voi minua! Juuri minähän
itse salaa tein itselleni tämän häpeän!
Tuon kostavan miekan, sen sijaan että olisin
käyttänyt sitä,
voimattomana annoin sen pudota! Nyt
minun täytyy palvella vasallia!

BRANGÄNE
Kun rauhaa, sovintoa ja ystävyyttä

jokainen vannoni, me kaikki iloitsimme sinä
päivänä;
kuinka olisin voinut aavistaa, että se toi
sinulle murheen?

ISOLDE
Oi sokeat silmät! Pelokkaa sydämet!
Epäröivä mieli, arka vaikeneminen!
Kuinka toisin Tristan kerskailikaan siitä,
minkä minä itseeni suljettuna pidin!
Se, joka vaieten antoi hänelle hänen
henkensä,
suojaasi vaikenemalla häntä vihollisen
kostolta:
suoja ja hoitoa, jonka hän oli saanut,
hän avoimesti ylisti!
Kuinka voitostaan komeillen,
menestyksekkäänä ja ylvyään,
äänekkäästi ja selvästi puhui minusta:
"Hän olisi aarre, herrani ja enoni;
miltä hän teistä tuntuisi morsiamena?
Irlannin kaunottaren toisin tänne;
tuttuja teitä pitkin,
yksi viittaus ja kiirehdin Irlantiin:
Isolde, hän olisi teidän!
Seikkailu kutsuu minua!"
Sinä kirottu petturi! Kirottu olkoon sinun
pääsi!
Kosto! Kuolema! Kuolema meille
molemmille!

BRANGÄNE
Oi suloinen! Armas! Kallis! Lempeä!
Kultainen emäntä! Rakas Isolde!
Kuule minua! Tule! Istu tähän!
Mitä hulluutta! Mitä turhaa raivoa!
Miksi villiinnyt niin, ettet selvästi näe etkä
kuule?
Mitä tahansa herra Tristan onkaan velkaa
sinulle,
sano, voisiko hän paremmin maksaa
takaisin muutoin
kuin loistavimmalla kaikista kruunuista!
Näin hän palvelee uskollisesti jaloa enoaan;
hän antaa sinulle maailman halatuimman
palkinnon:
oman perintönsä, aidon ja jalon,
hän laskee jalkojesi juureen tervehtiäkseen
sinua kuningattarenaan!
Ja kun hän valitsi Marken puolisoaksesi,
kuinka voit valintaa moittia?
Eikö hän ole arvoisesi?
Jaloo sukua ja lempeä mieleltään,
mies vallassa ja loistossa,
jota jaloin sankari niin uskollisesti palvelee.
Kuka ei jakaisi hänen onneaan
ja olisi hänen puolisonaan?

ISOLDE
Rakastamattomana nähdä jaloin
mies lähelläni!
Kuinka voisit kestää tämän tuskan?

BRANGÄNE
Mitä tarkoitat sinä pahantapainen?
Rakastamattomana?
Missä elää mies, joka ei sinua rakastaisi?
Sellainen, joka Isolden nähtyään ja Isolden
vuoksi
ei onnellisena menisi vaikka kuolemaan?
Mutta jos hän, sinulle valittu on niin kylmä,
tai jollain tailla sinusta pois päin
käännetty:
pian tiedän, kuinka sitoa hänet.
Voisin loihdita ilmoile rakkauden voiman.
Etkö tunne äitisi taitoja?
Luuletko, että se, joka kaiken viisaasti
harkitsee,

olisi lähettänyt minut kanssasi vieraalle
maalle ilman neuvojaan?

ISOLDE

Äitini neuvot tunnen hyvin;
tervetulleeksi ylistän hänen taitoaan.
Kosto petturille!
Rauha sydämen hädälle!
Tuo tuo lipas minulle tänne!

BRANGÄNE

Sen sisällä on lohdutus, jonka tarvitset.
Näin järjesti äitisi mahtavat taikajuomat.
Suruun ja haavoihin voidetta tässä;
tappavien myrkkujen vastamyrkkyä.
Jalointa juomaa, sitä pidän tässä!

ISOLDE

Sinä erehdyt, minä tiedän paremmin:
selvän merkin kaiversin siihen.
Tämä on se juoma, joka kelpaa minulle!

BRANGÄNE

Kuolemanjuoma!

MERIMIEHET

Ho! He! Ha! He!
Mastoon, isopurje ylös!

ISOLDE

Tuo merkitsee nopeaa purjehdusta.
Voi minua! Lähellä maata!

Neljäs kohtaus (edelliset ja Kurwenal)

KURWENAL

Ylös! Ylös! Te naiset!
Virkeästi ja iloisesti! Liikkeelle!
Valmistautukaa nyt, ripeästi ja nopeasti!
Ja Isoldelle minun pitää sanoa
sankari Tristanilta, herraltani:
Mastossamme iloinen lippu
liehuu hilpeästi maalle päin;
Marken kuninkaanlinnaan se ilmoittaa
tulostamme.
Siksi hän pyytää Isoldea kiirehtimään
valmistautuakseen mairinnousua varten,
jotta Tristan saattaisi hänet sinne.

ISOLDE

Vie herra Tristanille tervehdykseni
ja ilmoita hänelle, mitä nyt sanon.
Pitäisikö minun hänen vierellään astua
kuningas Marken eteen tapojen mukaan,
vaikka en ole saanut sovitusta sitä ennen
sovitamattomasta vääryydestä? Siksi
etsiköön hän anteeksiantoani!
Pane tämä tarkoin merkille ja ilmoita se
selvästi!
En halua valmistautua maihinlähttöön hänen
kanssaan,
en halua kulkea hänen rinnallaan
kuningas Marken eteen,
ennen kuin hän anoo unohdusta ja
anteeksianto
tapojen mukaisesti
sovitamattomasta vääryydestä: se vaatii
anteeksiantoani!

KURWENAL

Varmasti kerron tämän hänelle:
nyt odottakaa, kuinka hän ottaa sen!

ISOLDE

Nyt hyvästi, Brangäne!
Tervehdi puolestani maailmaa, tervehdi
puolestani isääni ja äitiäni!

BRANGÄNE

Mitä nyt? Mitä tarkoitat?
Aiotko paeta? Mihin minun pitää seurata
sinua?

ISOLDE

Etkö kuullut? Pysyn täällä
ja tahdon odottaa Tristania.
Seuraa uskollisesti käskyjäni,
valmista sovitustuoma nopeasti;
sinä tiedät, sen, jonka sinulle näytin!

BRANGÄNE

Ja minkä juoman?

ISOLDE

Tämän juoman! Kaada se kultaiseen
maljaan;
täytä se ihan täyteen.

BRANGÄNE

Kuulinko oikein?

ISOLDE

Tottele minua!

BRANGÄNE

Tämä juoma... kenelle?

ISOLDE

Sille, joka minut petti...

BRANGÄNE

Tristan?

ISOLDE

Juokoon minulle sovitusmaljan!

BRANGÄNE

Kauheaa! Sääli minua raukkaa!

ISOLDE

Sääli sinä minua, uskonon neito!
Etkö tunne äitini taitoja?
Luuletko, että se, joka kaiken viisaasti
harkitsee,
olisi lähettänyt minut kanssasi
vieraalle maalle ilman neuvojaan?
Suruun ja haavoihin hän antoi voidetta,
tappavia myrkkijä varten vastamyrkkyä.
Syvimpään suruun,
suurimpaan tuskaan
hän antoi kuolemanjuoman.
Kuolema nyt sanokoon hänelle kiitokset!

BRANGÄNE

Oi syvin suru!

ISOLDE

Totteletko minua nyt?

BRANGÄNE

Oi suurin tuska!

ISOLDE

Oletko minulle uskollinen?

BRANGÄNE

Tuo juoma?

KURWENAL

Herra Tristan!

ISOLDE

Herra Tristan astukoon sisään!

*Viides kohtaus (Tristan, Isolde, Brangäne,
myöhemmin Kurwenal, merimiehiä,
ritareita ja aseenkantajia)*

TRISTAN

Vaatikaa, valtiattareni, mitä te tahdotte.

ISOLDE

Etkö muka tiedä, mitä vaadin,
vaikka pelko täyttää se
piti sinut kaukana näkyvistäni?

TRISTAN

Kunnioitus oli tarkoitukseni.

ISOLDE

Vähäistä kunniaa osoitit minulle:
avoimella pilkalla kieltäydyt sinä
kuuliainen tottelemasta käskyjäni.

TRISTAN

Pelkästään kuuliaisuus piti minut
paikoillani.

ISOLDE

Niinpä ovat vähäiset kiitokseni herrallesi
jos sinä, hänen palvelijansa, pidät tapoja
pilkkanasi
hänen omaa puolisoansa vastaan.

TRISTAN

Tavat vaativat siellä, missä olen elänyt:
se, joka hakee morsiamen,
pysyköön kaukana hänestä.

ISOLDE

Peläten - mitä?

TRISTAN

Kysy tavalta!

ISOLDE

Koska olet, herra Tristan, niin tapoja
noudattava,
tulkkoon myös eräs toinen tapa mainituksi:
vihamiehesi kanssa tulee tehdä sovinto,
ennen kuin voit häntä tervehtiä ystävänäsi.

TRISTAN

Ja kuka on viholliseni?

ISOLDE

Kysy pelotasi! Verivelka on välillämme.

TRISTAN

Se on sovitettu.

ISOLDE

Ei meidän väliltämme!

TRISTAN

Avonaisella kentällä kaiken kansan edessä
vannottiin rauhan vala.

ISOLDE

Sitä ei vannottu siellä, missä piilotin
Tantrista,
missä Tristan tuli eteeni.
Siellä hän seisoi mahtavana, vahvana ja
terveenä;
mutta sen, minkä hän vannoi, sitä en minä
vannonut:
olin oppinut vaikenemaan.
Kun hän makasi sairaana siinä hiljaisessa
huoneessa,
miekkä kädessä seisoin äänettömänä hänen
edessään:
suuni vaikenä, pysäytin käteni...
mutta mitä kerran käsin ja kielin olin
lunnut,
sen vaieten vannoin pitäväni.
Nyt haluan päästä valastani.

TRISTAN
Mitä te vanhoitte, neiti?

ISOLDE
Kostoa Moroldin vuoksi!

TRISTAN
Sekö teitä vaivaa?

ISOLDE
Uskallatko sinä pilkata?
Hän oli kihlattuni, jalo irlantilainen sankari;
olin siunannut hänen aseensa;
minun vuokseni hän lähti taisteluun.
Missä hän kaatui, siellä kunniani kaatui;
sydämeni tuskassa vannoin valan,
jos ei kukaan mies sovita hänen murhaansa,
niin minä, neito tekisin sen.
Sinä kivulloisena ja heikkona vallassani,
miksen silloin iskenyt sinua kuoliaksi?
Nyt voit sen helposti sanoa itsellesi.
Hoidin haavoittuneen niin, että terveenä
hänet löisi maahan kostoksi
mies, joka on voittanut Isolden häneltä.
Nyt voit kohtalosi itse itsellesi ilmaista!
Kun kaikki miehet ovat tehneet
uskollisuudenvalan hänelle,
kuka löisi Tristanin?

TRISTAN
Jos Morold oli niin rakas sinulle,
niin ota nyt tämä miekka
ja käytä sitä varmasti ja lujasti
niin, että et päästä sitä putoamaan!

ISOLDE
Kuinka huonosti palvelisin herraani;
mitä kuningas Marke sanoisi,
jos tappaisin hänen parhaan ritarinsa,
joka voitti hänelle kruunun ja maan,
kaikkein luotetuimman miehen?
Pidätkö niin vähänä sitä, mistä hänen on
sinua kiittäminen,
irlantilaisen morsiamen tuomisesta,
että hän ei soimaisi minua, jos surmais
kosijan,
joka niin uskollisesti jättää rauhan pantin
hänen käsiinsä?
Pane tuppeen miekkasi! Kerran kohotin sen
iskuun,
kun kosto riehui rinnassani,
kun katseesi mittaili minua,
olisiko minusta herra Marken puoliseksi:
tuon miekan, silloin annoin sen pudota alas.
Nyt juokaamme sovitusalja!

MERIMIEHET
Ho! He! Ha! He!
Märssypurje mastoon!

TRISTAN
Missä olemme?

ISOLDE
Lähellä määränpäättämme!
Tristan, saanko sovitukseni?
Mitä sinulla on minulle sanottavana?

TRISTAN
Vaikenemisen valtiatar pyytää minua
vaikenemaan:
Minä tartuin siihen, mistä hän vaikeni,
minä vaikenen siitä, mihin hän ei tarttunut.

ISOLDE
Vaikenemiseesi minä tartun; kierteletkö
minua?
Kieltäydytkö tekemästä sovintoa kanssani?

MERIMIEHET
Ho! He! Ha! He!

ISOLDE
Kuuletko huudon? Olemme
päämäärässämme.
Hetken päästä seisomme kuningas Marken
edessä.
Johtaessasi minut sisään, tuntuisiko sinusta
mukavalta,
jos saisit sanoa hänelle:
"Minun herrani ja enoni, katso häntä:
hellempää vaimoa et koskaan voi löytää.
Hänen kihlattunsa kerran tapoin
ja lähetin hänen päänsä hänelle kotiin:
haavat, jotka vastustajani ase minuun löi,
hän ystävällisesti paransi.
Henkeni oli hänen vallassaan:
sen tämät armolliset neito lahjoitti,
ja maansa häväistyksen ja häpeän
hän antoi samalla kertaa tullakseen
puolisoksesi.
Näin armolliset kiitokset hyvistä lahjoista
ansaitsin makealla sovitustuomalla,
jonka hänen laupeutensa tarjosi minulle
sovittaakseen kaiken syyllisyyteni."

MERIMIEHET
Köysille! Pudottakaa ankuri!

TRISTAN
Ankkuri irti! Ruori virtaan!
Purjeet ja mastot tuuleen!
Hyvin tunnen Irlannin kuningattaren
ja hänen taitonsa taikavoimat.
Voiteet, jotka hän kerran antoi minulle, otin
hyväkseni,
tämän maljan otan nyt, jotta se tänään
parantaisi minut täydellisesti.
Ja kuule myös sovinnonvala,
jonka kiitokseksi sinulle sanon!
Tristanin kunnian suurimmalle
uskollisuudelle!
Tristanin kärsimyksen rohkeimmalle
uhmalle!
Sydämen petos, aavistuksen unelma!
Loputtoman huokauksen ainoa lohdutus:
unohduksen hyväntahtoinen juoma,
sinulle juon sen silmää räpäyttämättä!

ISOLDE
Petturi tässäkin? Puolet kuuluu minulle!
Petturi! Minä juon sen sinulle!
Tristan!

TRISTAN
Isolde!

ISOLDE
Uskoton armas!

TRISTAN
Siunatuin nainen!

MIESTEN HUUTO
Eläköön! Kuningas Marke, eläköön!

BRANGÄNE
Voi! Voi!
Irtipääsemätön, ikuinen tuska nopean
kuoleman sijasta!
Hullun uskollisuuden uskoton teko
puhkeaa nyt vaikertea esille!

TRISTAN
Mitä uneksin Tristanin kunniasta?

ISOLDE
Mitä uneksin Isolden häpeästä?

TRISTAN
Sinä minulle menetetty?

ISOLDE
Sinä minulle hyljätty?

TRISTAN
Petollisen taian ilkeä juoni!

ISOLDE
Hullun vihan turhat uhkaukset!

TRISTAN
Isolde!

ISOLDE
Tristan!

TRISTAN
Suloisin neito!

ISOLDE
Rakkain mies!

MOLEMMAT
Kuinka sydämemme lainehtien lyövätkään!
Kuinka kaikki tunteemme onnellisina
värähtelevätkään!
Kaihoisan intohimon paisuva kukoistus,
riutuvan rakkauden autuas hehku!
Yht'äkkiä rinnassa riemuitseva ilo!
Isolde! Tristan!
Maailmasta paenneena sinut minulle
voitettuna!
Sinä vain minulle olemassa, suurin
lemmenilo!

BRANGÄNE
Nopeasti, viitta, kuninkaallinen koriste!
Onnettomat! Ylös! Kuuletteko, missä
olemme!

KAIKKI MIEHET
Eläköön! Eläköön! Eläköön! Kuningas
Marke eläköön, eläköön kuninkaalle!

KURWENAL
Hei Tristan! Onnellinen sankari!
Suuren saattojoukon keralla
lähesty tuolla herra Marke.
Hei! Kuinka iloisena hän tulee
hakemaan morsiantaan!

TRISTAN
Kuka lähestyy?

KURWENAL
Kuningas!

TRISTAN
Kuka kuningas?

KAIKKI MIEHET
Eläköön! Kuningas Marke, eläköön!

ISOLDE
Mitä tuo on, Brangäne? Mikä huuto?

BRANGÄNE
Isolde! Emäntä! Malta mielesi!

ISOLDE
Missä olen? Eläkö? Ha! Mikä juoma?

BRANGÄNE
Lemmenjuoma.

ISOLDE
Tristan!

TRISTAN
Isolde!

ISOLDE
Täytyykö minun elää?

BRANGÄNE
Auttakaa valtiatartanne!

TRISTAN
Oi onnen täysi petos!
Oi petollisuuden riemu!

KAIKKI MIEHET
Cornwall, eläköön!

TOINEN NÄYTÖS
(Marken kuninkaallisessa linnassa
Cornwallissä)

Ensimmäinen kohtaus (Isolde ja Brangäne)

ISOLDE
Kuuletko ne vielä?
Minulta hävisi jo niiden ääni
kaukaisuuteen.

BRANGÄNE
Ne ovat vielä lähellä; ne soivat selvästi.

ISOLDE
Huolekas pelko pettää korviasi.
Sinua vie harhaan lehtien kohina,
joita tuuli nauraa ravistelee.

BRANGÄNE
Sinua vie harhaan toiveesi hillittömyys
antaen sinun kuulla vain, mitä itse haluat.
Minä kuulen torvien toivotuksen.

ISOLDE
Mikään torventoitotus ei kuulosta noin
suloiselta,
lähteenhellä solina
kuuluu niin iloisena tänne.
Kuinka voisin kuulla sen, jos torvet
soisivat?
Yön hiljaisuudessa nyt nauraa minulle
lähde.
Sen, joka odottaa minua hiljaisessa yössä,
kuulemalla muka torvien soivan,
haluatko siten pitää hänet poissa luotani?

BRANGÄNE
Sen, joka sinua odottaa ... oi kuule
varoitukseni!
sitä odottavat vakoilijat yöllä.
Kun sokaiset itsesi, luuletko
maailman silmien hämärtyvän teitä
katsellessaan?
Laivalla, kun Tristan värisevin käsin antoi
kalpean morsiamen, joka tuskin kykeni
hillitsemään itsensä,
kuningas Markelle,
kun kaikki katsoivat ihmeissään hänen
epäröintiään
ja ystävällinen kuningas, lempeästi
huolehtien,
pahoitteli pitkän matkan vaivoja,
joita morsian oli kärsinyt;
yksi oli, sen huomasi hyvin,
joka vain kiinnitti katseensa Tristaniin.
Ilkein juonin, väijyvin katsein
hän etsi Tristanin olemuksesta löytääkseen
jotain, mikä palvelisi häntä.

Salavihkaisesti kuuntelevana olen tavannut
hänet usein:
siitä, joka viritti salaiset ansansa teille,
Melotista varoitan sinua!

ISOLDE
Tarkoitatko herra Melotia? Oi kuinka
itseäsi petätkään!
Eikö hän ole Tristanin uskollisin ystävä?
Jos rakkaani eroaa minusta,
silloin hän kulkee vain Melotin kanssa.

BRANGÄNE
Mikä tekee minut epäluuloiseksi, se tekee
hänet sinulle kalliiksi!
Melotin tie kulkee Tristanin luota Marken
luo!
Siellä hän kylvää pahan siemenen.
Nuo, jotka tänään äkkiä ja nopeasti
suunnittelivat tämän yöllisen
metsästysretken,
tähtäävät jalompaan saaliiseen,
kun sinä kuvittelet.

ISOLDE
Ystäväänsä auttaakseen keksi tämän juonen
myötätunnosta Melot, ystävä.
Nyt haluaisit tuoda uskollista moittia?
Hän huolehtii minusta enemmän kuin sinä;
hän aukaisee minulle sen, minkä sinä
minulta suljet.
Oi pääty odottamisen tuska!
Merkki, Brangäne! Oi anna merkki!
Sammuta valon viimeinen hehku!
Anna yölle merkki, jotta se voi laskeutua
yllemme.
Jo se valaa hiljaisuuttaan yli metsikön ja
talon,
jo se täyttää sydämen onnellisella
väristyksellä.
Oi sammuta valo nyt, sammuta karkoittava
loiste!
Anna rakkaimpani tulla!

BRANGÄNE
Oi anna varoittavan tulen palaa,
anna sen näyttää sinulle uhkaava vaara!
Oi voi! Voi, voi minua kurjaa!
Tuon onnetoman juoman tähden!
Että vain kerran uskottomasti
toimin emäntäni tahtoa vastaan!
Jos olisin totellut, mykkään ja sokeana,
tekosi olisi silloin ollut kuolema.
Mutta sinun häpeäsi, sinun julma tuskasi
ovat minun teostani, täytyykö minun
syyllisen se tietää?

ISOLDE
Sinun tekosi? Oi hupsu tyttö!
Etkö tunne rakkauden jumalatarta?
Etkö tunne hänen taikavoimiaan?
Rohkeimmankin mielen kuningatarta?
Maailman elämän hallitsijatarta?
Elämä ja kuolema ovat orjia hänelle,
ne hän kutoo ilosta ja kärsimyksestä
muuttaen vihan rakkaudeksi.
Kuoleman tehtävän otin röhkeästi käsiini:
rakkauden jumalatar riuhtaisi sen vallastani.
Minut, kuolemaan pyhitetyn hän otti
pantiksi
ja piti tehtävän omassa käsissään.
Kuinka hän sen kääntääkään, kuinka hän
sen lopettaakaan,
mitä hän minulle tarjoaakaan, mihin hän
minut johtaakaan,
hänen omansa tulen olemaan:
nyt anna minun näyttää tottelevaisuuteni!

BRANGÄNE
Jos petollinen lemmentuoma
on sammuttanut järkesi valon,
jos et halua nähdä sitä, mistä varoitan sinua,
nyt kuule, oi kuule harras pyyntöni!
Vaaran kimalteleva valo
vain tänään, tänään älä sammuta soitua!

ISOLDE
Se, joka lietsoo liekkejä rinnassani,
se, joka nauraa kuin päivänvalo sielussani,
rakkauden jumalattaren tahto: tulkoon yö,
jotta hän voi kirkaasti loistaa siellä,
mistä hän on karkoittanut valosi.
Nyt mene vahtitorniin: siellä vahdi
uskollisesti!
Tulta, vaikka se olisi olemassaoloni valo,
en pelkää nauraan sammuttaa!

Toinen kohtaus (Tristan ja Isolde)

TRISTAN
Isolde! Rakkain!

ISOLDE
Tristan! Rakkain! Oletko minun?

TRISTAN
Pidätkö jälleen sinua sylissäni?

ISOLDE
Voinko syleillä sinua?

TRISTAN
Voinko uskoa tätä?

ISOLDE
Viimeinkin! Viimeinkin!

TRISTAN
Rinnallani!

ISOLDE
Sinutko todella tunnen?

TRISTAN
Näenkö sinut todella?

ISOLDE
Nämä silmäsi?

TRISTAN
Nämä huulesi?

ISOLDE
Tässä kätesi?

TRISTAN
Tässä sydämesi?

ISOLDE
Olenko minä? Oletko sinä? Sinä
käsivarsillani?

TRISTAN
Olenko minä? Oletko sinä? Eikö tämä ole
harhakuva?

MOLEMMAT
Eikö tämä ole unelma?
Oi sielun onni, oi suloinen, jaloin,
rohkein, kaunein, siunatuin ilo!

TRISTAN
Vailla vertaa!

ISOLDE
Ylitsevuotava!

TRISTAN
Ylimaallinen!
ISOLDE
Ikuisesti!

TRISTAN
Ikuisesti!

ISOLDE
Aavistamaton, tuntematon!

TRISTAN
Ylenpalttinen, ylevä!

ISOLDE
Riemullinen!

TRISTAN
Hurmiollinen!

MOLEMMAT
Korkeimman taivaan maailmanuuhdus!
Minun! Tristan! Minun! Isolde!
Minun ja sinun! Ikuisesti, ikuisesti yhtä!

ISOLDE
Kuinka kauan kaukana! Kuinka kaukana
niin kauan!

TRISTAN
Kuinka kaukana vaikka niin lähellä! Niin
lähellä vaikka niin kaukana!

ISOLDE
Oi ystävyiden vihollinen, ilkeä etäisyys!
Matelevien tuntien vitkasteleva pituus!

TRISTAN
Oi etäisyys ja läheisyys, ankarasti jaettu!
Siunattu läheisyys! Autio etäisyys!

ISOLDE
Sinä pimeydessä, minä valossa!

TRISTAN
Valo! Valo!
Oi tuo valo, kuinka kauan ennen kuin se
sammuu!
Aurinko laski, päivä meni,
mutta sen kateutta se ei sammuttanut:
sen karkoittava merkki loisti
ja asetui rakkaimman ovelle,
jotta en menisi hänen luokseen.

ISOLDE
Mutta rakkaimman käsi sammutti valon;
vaikka kamarineitoni esteli minua, en
pelännyt tehdä sitä:
rakkauden jumalattaren vallassa ja suojaassa
uhmasin päivää!

TRISTAN
Päivää! Päivää! Petollista päivää,
julminta vihollista vihaan ja inhoan.
Kuin sinä valon,
oi voisimpa minä loisteen,
lemmentuskan hyvittääkseni, sammuttaa
tuolta röyhkeältä päivältä!
Onko mitään hätää, onko mitään tuskaa,
mitä se ei valollaan herättäisi?
Vielä yön levittäytyvässä loistossa
rakastettuni antoi sille suojan talossaan,
ulottuen ulos luokseni kuin uhkaus!

ISOLDE
Jos rakastettusi suojasi sitä,
omassa sydämessään kirkkaana ja
loistavana
suojaasi sitä uhmaavasti kerran minun

rakkaani:
Tristan, joka minut petti!
Eikö se, mikä hänestä näkyi, ollut päivä,
kun hän lähti kosioiretkelle Irlantiin
voittaakseen minut Markelle ja
tuomitakseen kuolemaan todellisen
rakkautensa?

TRISTAN
Päivä! Päivä! Se ympäröi sinut,
siinä loistit auringon tavoin,
korkeimman kunnian loistossa ja valossa,
Isolde erotettuna minusta!
Mikä niin silmäni lumosi,
se painoi sydämeni syvälle maahan:
kuinka päivän valossa voisi Isolde olla
minun?

ISOLDE
Eikö hän ollut sinun, joka sinut valitsi?
Mitä valehteli tuo ilkeä päivä sinulle,
että sen, joka oli sinulle tarkoitettu,
rakkaimpasi petit?

TRISTAN
Mitä loisti ympärilläsi komeudessaan,
kunnian hohde, maineen mahti,
niihin sydämeni kiintyen, piti harhaluulo
minua vangittuna.
Tuo, mikä kimalluksen kirkkaimmalla
valolla

loisti kasvoihini,
maailmankunnian päiväaurinko
säteittänsä tyhjällä loistolla,
raivasi tiensä päähäni ja aivoihini
aina sydämeni syvimpään soppeen.
Mitä se siellä herätti, pimeässä, siveässä
yössä poislukitun,
minkä tietämättä ja kuvittelematta
hämärästi siellä juusin:
kuva, jota silmäni eivät olleet uskaltaneet
katsella,
päivänvalon kohdanneena,
kimmelsi minulle avoimena.
Mikä minusta näytti niin ylistettävältä ja
jalolta,
sitä ylistin kirkkaasti joukkojen edessä:
kaikelle kansalle ylistin äänekkäästi
maailman kauneinta kuninkaallista
morsianta.
Kateutta, jonka päivä minussa herätti,
intohimoa, jota enneni pelästy,
mustasukkaisuutta, joka alkoi tahrata
kunniaani ja mainettani:
niitä minä uhmasin ja uskollisesti vannoin
varjelevani kunniaani ja mainettani
sekä matkustavani takaisin Irlantiin.

ISOLDE
Oi mitätön päivän orja!
Sen eksyttämänä, joka sinut eksytti,
kuinka minun, rakastavan täytyikään kärsiä
vuoksesi,
joka päivän vilpillisessä loistossa
sen ulkokullatun petoksen hämäämänä,
sieltä, missä rakkauteni kuumana sinuun
kietoutui,
syvimmästä sydämeistäni hillittömästi
vihasin!

Ah, sydämeni pohjassa
kuinka syvällä haavat kirvelivätkään,
kun päivänvalossa se yksi ja ainoa
uskollisesti hellimäni
hävisi rakkauden katseesta näyttääkseen
vain viholliselta edessäni!
Petturina näyt minulle
päivänvalossa, siitä halusin paeta,
tuonne yöhön sinut mukaani vetäen,
missä sydämeni lupasi petoksen loppuvan,

missä petävät harhat häviäisivät,
sinne juomaan sinulle ikuista rakkautta,
yhdistyneenä sinuun, tahdoin vihkiytyä
kuolemalle.

TRISTAN
Kädestäsi suloinen kuolema,
kun ymmärsin, mitä sinä minulle tarjosit,
kun aavistus ylevästi ja varmasti
näytti millainen sovitus minulle oli tarjolla:
silloin hämärtyi lempeä, jalo
yön mahti rintaani;
päiväni oli silloin lopussa.

ISOLDE
Mutta ah, sinut hämäsi väärä juoma
niin, että vielä kerran yö vajosi pois,
sille, joka kerran vain kuolemaa etsi, se
antoi uudelleen päivän!

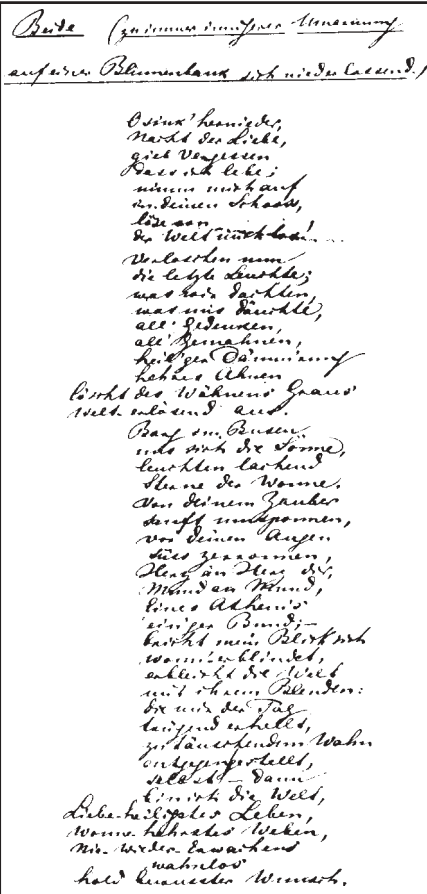
TRISTAN
Oi eläköön tuo juoma! Eläköön sen neste!
Eläköön sen taian mahtava voima!
Kuoleman oven läpi, mistä se tulvi
luokseni,
laajana ja avonaisena paljastui minulle
se, johon muutoin vain olen uneksien
herännyt,
tuo yön ihmevaltakunta.
Kuvasta sydämeni suojaavasta sopesta
se karkoitti päivän eksyttävän valon
niin, että silmäni pimeyden läpi
saattoivat nähdä sen todella.

ISOLDE
Mutta hylätty päivä kosti sen;
rikostesi kanssa se neuvotteli:
mitä yön hämärä valo paljasti sinulle,
päiväntähden kunnikaanvallan alle
sinun täytyi se antaa,
yksinäsi autiossa loistossa
kimallellen siellä elää. Kuinka saatoin vain
kestää sen?
Kuinka saatan nyt sen kestää?

TRISTAN
Oi nyt olemme yölle pyhitettyjä!
Petollinen päivä, täynnä kateutta,
kykeni erottamaan meidät juonillaan,
mutta enää se ei valkeillaan petkuta meitä!
Sen turhaa loistoa, sen kerskailevaa
räikeyttä
pilkkaa se, jonka katse on vihkiytynyt
yölle:
sen lepattavan tulen kelmeä valo
ei enää sokaise meitä.
Sen edessä, joka on rakastaen katsonut
kuoleman yöhön,
joka tuntee sen syvimmät salaisuudet,
päivän valheet, ylistys ja kunnia,
mahti ja hyöty, niin kirkkaana loistaen,
kuinka ne sen edessä haihtuvatkaan kuin
mitätön pöly auringossa.
Päivän turhissa harhakuvissa pysyy hänessä
vain yksi kaipaus,
pyhän yön kaipuu,
missä ikuisesti, ainoastaan tosi lemmonni
hänelle nauraa!

MOLEMMAT
Oi laskeudu tänne alas, rakkauden yö,
anna uuhdus siitä, että elän;
ota minut syliisi,
irrota minut maailmasta!

TRISTAN
Sammuta nyt viimeinen hohde...

ISOLDE
siitä, mitä ajattelimme, mitä uneksimme...

TRISTAN
kaikki muistot...

ISOLDE
kaiken muistin...

MOLEMMAT
pyhän hämärän loistava aavistus
pois pyyhkiköön harhojen pelon
irrottaessaan meidät maailmasta.

ISOLDE
Aurinko on piilossa rinnassamme,
nauraen loistavat onnen tähdet.

TRISTAN
Hellästi lumoosi kietoutuneena
suloisesti silmiesi edessä sulaen...

ISOLDE
sydän sydäntä vasten, suu suuta vasten...

TRISTAN
kiertyen yhteen yhdeksi hengitykseksi...

MOLEMMAT
silmani hämärtyvät sokaistuen onnesta,
maailma turhuuksineen katoaa pois...

ISOLDE
maailma, jonka päivä pettäen meitä
valaisi...

TRISTAN
eksyttäviä harhaluuloja vastaan asettuen...

MOLEMMAT
itse sitten olen maailma:
jaloimman onnen keinahtelun, pyhimmän
rakkauden elon,
ei-enää-koskaan-heräämisen
harhaton, suloisesti tunnettu toivo.

BRANGÄNE
Yksinään vahtien yössä,
teille, joille rakkauden unelma nauraa,
nousee yksinäisen varoitushuuto,
se, joka aavistaa pahaa nukkuville,
huolestuneena kehottaa heräämään.
Varokaa! Varokaa! Pian väistyy yö.

ISOLDE
Kuuntele, rakas!

TRISTAN
Anna minun kuolla!

ISOLDE
Kateellinen vahti!

TRISTAN
Milloinkaan heräämättä!

ISOLDE
Mutta eikö päivä herätä Tristania?

TRISTAN
Antakoon päivä tietä kuolemalle!

ISOLDE
Pitäisikö päivän ja kuoleman
samankaltaisilla iskuilla
saavuttaa rakkautemme?

TRISTAN
Rakkautemme? Tristanin rakkaus?
Sinun ja minun. Isolden rakkaus?
Mitä iskuja kuolema voisi koskaan sille
jaella?

Jos se seisoi edessäni, mahtava kuolema,
kuinka se uhkaisi ruumistani ja henkeäni,
jotka minä niin halukkaasti jätin
rakkaudelle,
kuinka sen iskut saavuttaisivat itse
rakkauden?
Jos nyt kuolisin, minä, joka niin mielelläni
kuolisin,
kuinka voisi rakkaus kuolla mukanani,
ikuisesti elävä kuolla minun mukanani?
Jos hänen rakkautensa ei kuole koskaan,
kuinka sitten Tristan rakkaudessaan
kuolisi?

ISOLDE
Mutta rakkautemme, eikö se ole Tristanin ja
Isolden?
Tämä suloinen sananen: ja,
mitä se sitoo, rakkauden liiton,
jos Tristan kuolisi, eikö kuolema tuhoaisi
sitä?

TRISTAN
Mitä kuolema hävittäisi muuta, kuin mikä
meidä erottaa,
mikä estää Tristania rakastamasta Isoldea
ikuisesti vain hänelle elääkseen?

ISOLDE
Kuitenkin tämä sananen: ja, hävittäisikö sen
mikään muu kuin Isolden oma elämä,
jos Tristanille olisi annettu kuolema?

TRISTAN
Niin kuolisimme jakamattomina,
ikuisesti yhtenä, vailla loppua,

heräämättä, pelkäämättä,
nimettömänä rakkauteen kietoutuneena,
kokonaan itsemme antaen, rakkaudessa
vain elääksemme!

ISOLDE
Niin kuolisimme jakamattomina...

TRISTAN
ikuisesti yhtenä, vailla loppua...

ISOLDE
heräämättä...

TRISTAN
pelkäämättä...

MOLEMMAT
nimettömänä rakkauteen kietoutuneena,
kokonaan itsemme antaen
rakkaudessa vain elääksemme!

BRANGÄNE
Varokaa! Varokaa!
Jo väistyy yö päivältä.

TRISTAN
Pitääkö minun kuunnella?

ISOLDE
Anna minun kuolla!

TRISTAN
Täytyykö minun herätä?

ISOLDE
Milloinkaan heräämättä!

TRISTAN
Pitääkö päivän vielä herättää Tristan?

ISOLDE
Antakoon päivä tietä kuolemalle!

TRISTAN
Päivän uhkauksiako nyt sitten uhmaamme?

ISOLDE
Paetaksemme sen juonia ikuisiksi ajoiksi!

TRISTAN
Sen hämärän valon enää koskaan
peloittamatta meitä?

ISOLDE
Ikuisesti kestäköön meille yö!

MOLEMMAT
Oi ikuinen yö, suloinen yö!
Jalo, ylevä lemmonyö!
Ne, jotka ympäröit, joille hymyilet,
kuinka he voisivat pelotta herätä luotasi?
Nyt aja pois pelko, suloinen kuolema,
ikäväiden kaivattu lemmenkuolo!
Käsivarsillasi, sinulle omistettuna
iki-pyhä hehku, heräämisen pelosta
vapautuneena!

TRISTAN
Kuinka tartutkaan, kuinka jätäkään, tämä
ilo...

MOLEMMAT
kaukana auringosta, kaukana päivän
eroamisen valituksesta!

ISOLDE
Ilman harhoja...

TRISTAN
hellästi ikävöiden;

ISOLDE
pelotta...

TRISTAN
suloisesti kaivaten. Huokailematta...

MOLEMMAT
jalosti menen.

ISOLDE
Riutumatta...

MOLEMMAT
lempeästi pimeyteen kääriytyneenä.

TRISTAN
Eroamatta...

MOLEMMAT
jakautumatta
rakkaasti yksin, ikuisesti yhdessä,
mittaamattomassa avaruudessa,
yliautuaallisissa unelmissa.

TRISTAN
Tristan sinä, minä Isolde, ei enää Tristan!

ISOLDE
Sinä Isolde, minä Tristan, ei enää Isolde!

MOLEMMAT
Ilman nimeä, ilman eroa
uudelleen tajuttu, uudelleen syytetty;
kuumana hehkuu rinnassamme korkein
lemmenilo!

*Kolmas kohtaus (edelliset, Kurwenal,
Brangäne, Marke, Melot, hoviväkeä)*

KURWENAL
Pelastaudu, Tristan!

TRISTAN
Synkkä päivä viimeisen kerran!

MELOT
Nyt sano, herra, minulle, syytinkö häntä
oikein!

Enkö ole vapauttanut pantiksi
antamani pääni?
Näytin hänet sinulle itse teossa:
nimesi ja kunniasi olen uskollisesti
varjellut häpeältä.

MARKE
Niinkö teit todella?
Luuletko niin?
Katso häntä tuolla, uskollisinta kaikista
uskollisista:
katso häntä, ystävistä ystävällisintä:
hänen uskollisuutensa vapain teko
kohtaa sydämeni vihamielisimpänä
petoksena!
Jos Tristan pettää minut, voisinko toivoa,
että se, minkä hänen petoksensa rikkoo,
saattaisi kunniallisesti palauttaa Melotin
sanat?

TRISTAN
Päiväolentoja! Aamu-unelmia!
Pettäviä ja turhia! Pois! Tiehenne!

MARKE
Minulle tämä? Tämä, Tristan, minulle?

Mihin nyt uskollisuus, kun Tristan minut
petti?

Mihin nyt kunnia ja hieno käytös,
kun Tristan, kaiken kunnian puolustaja on
ne menettänyt?

Se, minkä Tristan valitsi kilvekseen,
mihin on hyve nyt paennut ystäväni luota,
kun Tristan on minut pettänyt?

Mitä varten lukemattomat palvelukset,
kunnian ylistys, suuri mahti,
jotka voitit Markelle;
täytyykö kunnia ja ylistys, suuruus ja
mahti,
täytyykö lukemattomat palvelukset
maksaa sinulle Marken häpeällä?
Tuntuivatko hänen kiitöksensä sinusta niin
vähäisiltä
vaikka sen, mitä hänelle voitit, maineen ja
valtakunnan

hän antoi sinulle perinnöksi ja omaksi?
Kun lapsettoman hänen vaimonsa kuoli,
rakasti hän sinua niin, että enää koskaan
uudelleen
ei Marke halunnut mennä naimisiin.
Kun kaikki kansa, hovissa ja maassa
pyynnöin ja uhkauksin painosti häntä
valitsemaan kuningattaren maalle, puolison
itselleen;

kun sinä itse vannotit enoasi,
hovin tahtoon, maan tahtoon
sovinnollisesti myöntymään;
vastustaen hovia ja maata,
vastustaen jopa sinua
viekkauksella ja ystävällisyydellä hän
kieltäytyi,

kunnes Tristan, sinä uhkasit
lähteä lopullisesti hovista ja maasta
ellei sinua itseäsi lähetetä
voittamaan kuninkaalle morsianta.
Silloin hän antoi sen olla niin.
Tämä ihmeellinen nainen, jonka minulle
rohkeutesi voitti,
kuka voisi katsoa, kuka tuntea,
kuka yllpeästi sanoa hänen kuuluvan
itselleen
onnelliseksi itseään tuntematta?
Sen, mitä tahtoni ei koskaan uskaltanut
lähestyä,
sen, mistä toiveeni kunnioittaen luopui,
sen, minkä niin upeana, lempeänä, jalona
täytyi sieluani virkistää,
huolimatta vihollisista ja vaaroista,
kuninkaallisen morsiamen sinä toit minulle.
Nyt tämän tilanteen kautta sydämeni
olet tehnyt herkemmäksi kivulle,
sinne, missä olin pehmein, arin ja
avonaisin,

on minua lyöty, voimatta koskaan toivoa,
että milloinkaan saattaisin parantua:
miksi niin tuskallisesti, sinä onneton
minua nyt haavoitit?
Aseesi kiduttavalla myrkyllä,
joka mielen ja järjen kärventäen tuhoaa,
joka estää minut luottamasta ystäviini,
avoimen sydämeni täyttää epäilyksellä niin,
että nyt salaa synkässä yössä
kuunnellen ystäväni yllätän
ja kunniani lopun saavutan?

Tämä, mitä ei taivas voi lunastaa, miksi
minulle tämä helvetti?

Tämä, mitä mikään katumus ei sovita,
miksi minulle tämä häpeä?
Tuon tutkimattoman syvän, salaisen syyn,
kuka ilmoittaa sen maailmalle?

TRISTAN
Oi kuningas, sitä en voi sinulle sanoa;

ja mitä kysyt, sitä et voi koskaan tietää.
Minne nyt Tristan lähtee,
tahdotko sinä, Isolde, häntä seurata?
Maa, jota Tristan tarkoittaa,
siellä ei auringonvalo loista:
se on pimeä öinen maa,
mistä äitini minut lähetti,
kun sen, jonka hän kuollessaan synnytti,
kuolemassa hän antoi mennä valoon.
Sitä, missä hän synnytti minut, missä hänen
rakkautensa piilopaikka oli,
yön ihmemaata, mistä heräsin,
tarjoaa sinulle Tristan sitä, jonne hän kulkee
edellä:
seuraisiko hän, uskollisesti ja suloisesti,
sen sanokoon nyt Isolde hänelle!

ISOLDE
Kun vierasta maata varten
hänet ystävä kerran tavoitti,
uskotonta, uskollisesti ja suloisesti
täytyi Isolden seurata.
Nyt johdatat sinun omaan, sinun perittyyn
maahasi näyttäen tien minulle;
kuinka pakenisinkaan maata, joka käsittää
kaiken maailman?
Missä Tristanin talo ja koti on, sinne haluaa
Isolde asumaan:
häntä seuraan, uskollisesti ja suloisesti,
nyt näytä tie Isoldelle!

MELOT
Petturi! Ha! Kostoon, kuningas!
Kärsitkö tämän häpeän?

TRISTAN
Kuka uskaltaa panna henkensä henkeäni
vastaan?
Tämä oli ystäväni,
hän rakasti minua suuresti ja vilpittömästi;
kunniaistani ja maineistani
hän huolehti enemmän kuin kukaan muu.
Ylimielisyyteen hän ajoi sydämeni;
hän johti luokseni joukon, joka kiihotti
minua
lisäämään kunniaa ja mainetta
naittamalla sinut kuninkaalle!
Sinun katseesi, Isolde, sokaisi myös hänet;
intohimosta petti ystäväni minut
kuninkaalle, jonka minä petin!
Puolustaudu, Melot!

KOLMAS NÄYTÖS
(Tristanin linnassa Bretagnessa)

*Ensimmäinen kohtaus (Paimen, Kurwenal,
Tristan)*

PAIMEN
Kurwenal! Hei! Sano, Kurwenal!
Kuule minua, ystävä! Eikö hän ole vielä
herännyt?

KURWENAL
Jos hän heräisi, olisi se vain
eroamista ikuisiksi ajoiksi,
ellei tuo parantava nainen sitä ennen
ilmesty,
tuo ainoa, joka voisi auttaa.
Etkö nähnyt vielä mitään? Eikö laivaa vielä
merellä?

PAIMEN
Toisen sävelen kuulet silloin,
niin iloisen kuin vain voin soittaa.

Sano nyt rehellisesti, vanha ystävä:
mikä vaivaa herramme?

KURWENAL
Jätä kysymykset: et voi sitä koskaan
ymmärtää.

Pidä vahtia innokkaasti ja jos näet laivan,
niin soita iloisesti ja kirkkaasti!

PAIMEN
Autio ja tyhjä meri!

TRISTAN
Tuo vanha sävel; miksi se herättää minut?

KURWENAL
Ha!

TRISTAN
Missä minä olen?

KURWENAL
Ha! Tämä ääni! Hänen äänensä!
Tristan! Herra! Minun sankarini! Minun
Tristanini!

TRISTAN
Kuka kutsuu minua?

KURWENAL
Vihdoinkin! Vihdoinkin! Elämä, oi elämä!
Suloinen elämä, Tristanilleni uudelleen
annettu!

TRISTAN
Kurwenal, sinä? Missä olin? Missä olen?

KURWENAL
Missä olet? Rauhassa, turvassa ja vapaana!
Kareolissa, herra:
etkö tunne isiesi linnaa?

TRISTAN
Isieni?

KURWENAL
Katso vain ympärillesi!

TRISTAN
Mitä minä kuulin?

KURWENAL
Paimenen sävelmän kuulit jälleen;
kukkulaa alaspäin
hän ajaa laumaasi.

TRISTAN
Minun laumaani?

KURWENAL
Herra, sitä minä tarkoitan!
Sinun ovat talo, hovi ja linna!
Kansa, uskollisena rakkaalle herralleen
on hoitanut niin hyvin kuin on osannut
taloa ja hovia,
jotka kerran sankarini perinnöksi ja omaksi
lahjoitti väelleen ja kansalleen,
kun hän kaiken jätti mennäkseen vieraaseen
maahan.

TRISTAN
Mihin maahan?

KURWENAL
Hei! Cornwalliin: rohkeasti ja iloisesti,
kaiken, mikä on loistavaa, onnekasta ja
maineikasta,
saa Tristan, sankarini itselleen!

TRISTAN
Olenko Cornwallissa?

KURWENAL
Et toki: Kareolissa!

TRISTAN
Kuinka jouduin tänne?

KURWENAL
No nyt! Kuinka jouduit tänne?
Ratsulla et ratsastanut;
pieni laiva toi sinut tänne.
Laivaan taas tässä harteillani
kannoin sinut; ne ovat leveät:
ne kantoivat sinut rantaan saakka.
Nyt olet kotona omassa maassasi:
oikeassa maassa, kotimaassasi;
omilla onnen laitumilla, vanhan auringon
paisteessa,
jossa sinun pitää kuolemasta ja haavoista
onnellisesti parantua.

TRISTAN
Niinkö luulet? Minä tiedän toisin,
mutta en voi kertoa kuinka.
Missä heräsin, en voinut olla,
mutta missä olin, sitä en voi sinulle kertoa.
Aurinkoa en nähnyt, en nähnyt maata enkä
ihmisiä:

mutta mitä näin, sitä en voi sinulle kertoa.
Olin siellä, missä kaiken aikaa olen ollut ja
minne kaiken aikaa olen menossa:
suuressa maailmanyön valtakunnassa.

Vain yksi tieto sieltä on meidän:
jumalainen, ikuinen iki-unohdus!
Miksi minusta hävisi sen tunto?
Ikävöivä yllytys, pyysinkö sinua
vetämään minut uudelleen päivän valoon?
Mitä kerran on minuun jätetty, kuumasti
palava rakkaus,
kuoleman onnekaasta hämärästä
ajaa minut näkemään valoa,
joka peittävä kirkkaana ja kultaisena vielä
sinulle, Isolde loistaa!

Isolde vielä auringon valtakunnassa!
Päivänloistossa vielä Isolde!
Mikä kaipaus! Mikä tuska!
Hänet nähdäkseen, mikä ikävä!
Rysähtäen kuulin takanani
jo kuoleman portin sulkeutuvan: aivan
avonaisena se on nyt jälleen,
auringon säteet väänsivät sen auki;
kirkkain avonaisin silmin
minun täytyi murtautua yöstä
etsimään häntä, näkemään hänet,
löytämään hänet, johon yksin hävitä,
kadota on Tristanin kohtalona.
Voi, nyt kasvaa minussa, kalpea ja pelokas,
päivän villi ahdistus;
sen räikeä ja eksyttävä tähti
herättää erehdyksiin ja harhakuviin aivoni!
Kirottu päivä loisteinesi!
Herätätkö ikuisesti tuskani?
Palaako se ikuisesti, tämä leimu,
joka pitää öisinkin hänet poissa luotani?
Ah, Isolde, suloinen, rakas!
Milloin lopultakin, milloin, ah milloin
sammutat tämän palon, jotta se onneni
minulle ilmoittaisi?
Valo, milloin se sammuu?
Milloin tulee yö kotiin?

KURWENAL
Jota kerran uhmasin, sitä uskollisuudesta
sinuun
kanssasi nyt minun täytyy ikävöidä.
Luota sanaani:

sinä näet hänet täällä ja tänään;
sen lohdutuksen voin sinulle antaa,
jos hän vain itse on vielä elossa.

TRISTAN
Vielä on valo sammuttamatta,
vielä ei ole yö kotona:
Isolde elää ja valvoo; hän kutsui minut
yöstä.

KURWENAL
Jos hän sitten vielä elää, niin anna toivon
nauraa!
Vaikka Kurwenal näyttääkin sinusta
yksinkertaiselta,
tänään et toru häntä.
Kuinka makasitkaan kuin kuolleena siitä
päivästä saakka,
jolloin Melot, tuo kirottu, sinuun haavan
löi.
Hirvittävä haava, kuinka parantaa se?
Minusta, tietämättömästä miehestä silloin
tuntuu,
että se, joka kerran paransi Moroldin sinuun
lyömät haavat,
hoitaisi helposti Melotin asean lyömän.
Parhaimman lääkärin löysin pian;
Cornwalliin lähetin sanan:
luotettava mies yli meren
on tuomassa sinulle Isolden tänne.

TRISTAN
Isolde tulee! Isolde lähestyy!
Oi uskollisuus! Jalo, ylevä uskollisuus!
Minun Kurwenalini, sinä rakas ystävä!
Sinua järkkymättömän uskollista,
kuinka voi sinua Tristan kiittää?
Kilpeni, oppaani kamppailussa ja
taistelussa,
riemussa ja murheessa minun rinnallani:
joita vihasin, niitä sinä vihasit,
joita rakastin, niitä sinä rakastit.
Kun hyvää Markea palvelin nöyrästi,
kuinka olitkaan hänelle uskollisempi kuin
kulta!
Kun minun täytyi pettää jalo herra,
kuinka petitkään hänet silloin niin
mielelläsi! Et itsellesi, vaan vain
minulle;
kanssani kärsit, kun minä kärsin:
mutta mitä nyt kärsin, sitä et voi kärsiä!
Tämä kauhea kaipuu, mikä minua
kärventää;
tämä näännyttävä palo, mikä minua
riuduttaa;
jos voisit sen sinulle nimetä, sinä voisit sen
tuntea:
et viivyttelisi enää täällä,
vaan vahtitorniin kiiruhtaisit
kaikin aistein kaivaten
kaukaisuuteen katselisit ja tähystäisit,
sinne missä hänen purjeensa täyttyvät,
missä tuulien edellä minut löytääkseen
lemmentuskan kiihottamana Isolde ohjaa
luokseni.
Se lähestyy! Se lähestyy rohkealla kiireellä!
Se liehuu, se liehuu, lippu mastossa.
Laiva! Laiva! Tuolla se liukuu karikkoon!
Etkö näe sitä? Kurwenal, etkö näe sitä?

KURWENAL
Ei yhtään laivaa vielä näkyvissä!

TRISTAN
Täytyykö minun sinut niin ymmärtää, sinä
vanha vakava sävelmä
valittavine soiniteinesi?
Iltatuulella se lähettää valituksensa

kuten se kerran ilmoitti lapselle tämän isän kuolemasta;
läpi aamuhämärän vieläkin pelokkaampana, kun poika sai tietää äitinsä kohtalon.
Kun hän siitti minut ja kuoli, hän kuullen synnytti minut.
Tämä vanha sävelmä, kaihoisan surullinen myös heille valittaen soi ja kerran kysyi minulta ja nyt kysyy minulta:
mihin kohtaloon valittu, kun silloin synnyin?
Mihin kohtaloon?
Vanha sävelmä sanoo minulle edelleen: ikävöimään ja kuolemaan!
Ei! Ah ei! Se ei ole niin!
Ikävöimään! Ikävöimään!
Kuolemassakin ikävöimään, ikävästä kuolematta!
Se, joka ei koskaan kuole, kaihoten nyt kutsuu kuoleman rauhan etäistä lääkäriä luokseen.
Kun kuolevana makasin hiljaa veneessä, haavan myrky lähellä sydäntäni: kaihoisaa valitusta soi tämä sävelmä; purjeen täytti tuuli tuonne Irlannin neidon luo.
Haavat, jotka hän parantaen sulki, hän repi miekalla jälleen auki; mutta sitten hän antoi miekan pudota; hän antoi myrkyjuoman juotavakseni: kun toivoin täysin parantuvani, silloin oli kamalin taika valittu; että en koskaan kuole, vaan minulle on jätetty ikuinen tuska perinnöksi.
Tuo juoma! Tuo juoma! Tuo kauhea juoma! Kuinka se sydäimestä aivoihin raivoten syöksykään!
Ei mikään lohdutus, ei suloinen kuolema voi minua vapauttaa kaipuun tuskasta; en milloinkaan, ah en milloinkaan löydä rauhaa:
yö heitti minut päivälle ikuisesti tuskassani olemaan auringon silmien alla.
Oi tämä auringon polttava säde, kuinka palaakaan aivoissani sen tulinen kidutus!
Tätä kuumaa, näännyttävää tulta varten ah, ei ole mitään viileää yön varjoa!
Tähän kivun kamalaaan tuskaan, mikä voide toisi siihen lievitystä?
Tuon kauhean juoman, joka toi minulle tuskan,
minä itse, minä olen sen itselleni sekoittanut!
Isän hädästä ja äidin huokauksista, rakkauden kyynelistä läpi aikojen, naurusta ja itkusta, ilosta ja surusta olen juoman myrky löytänyt!
Minkä sekoitin, mikä minuun virtasi, minkä onnea imien join, kirottu olkoon, kauhea juoma!
Kirottu se, joka sinut sekoitti!

KURWENAL
Herrani! Tristan! Hirveä lumous!
Oi rakkauden petos! Oi lemmenvoima!
Maailman suloisin unelma, mitä olet tehnytään!
Tässä makaa hän nyt, siunattu mies, joka on rakastanut muille tuntemattomalla tavalla.
Nyt katsokaa, minkä kiitoksen hän on saanut osakseen,
mitä kiitoksia rakkaus koskaan voittaa!
Oletko nyt kuollut? Elätkö vielä?
Onko kirous vienyt sinut pois?

Oi onni! Ei! Hän liikkuu, hän elää!
Kuinka hellästi hänen huulensa liikkuvatkaan!

TRISTAN
Laiva? Etkö vielä näe sitä?

KURWENAL
Laiva? Varmasti se tulee vielä tänään: se ei voi enää kauempaa viivytellä.

TRISTAN
Ja sillä Isolde, kuinka hän viittoileekaan, kuinka lempeästi hän juo minulle sovitusaljan.
Etkö näe? Etkö näe häntä vielä?
Kuinka hän onnellisena, jalona ja lempeänä matkaakaan yli aukean meren!
Iloisten kukkien lauhkeiden aaltojen yli hän tulee maihin.
Hän hymyilee minulle lohdutusta ja suloista rauhaa,
hän tuo minulle lopullisen virvoituksen.
Ah Isolde, Isolde! Kuinka suloinen oletkaan!
Ja Kurwenal, kuinka, etkö näe häntä?
Ylös vahtitorniin, sinä heikkonäköinen olento!
Minkä näen niin kirikkaasti ja valoisasti, se ei saa sinulta päästä näkemättä!
Etkö kuule minua! Vartioon nopeasti!
Kiirehdi vartioon! Oletko jo paikallasi?
Laiva? Laiva? Isolden Laiva?
Sinun täytyy nähdä se! Täytyy nähdä se!
Laiva? Etkö näe sitä vielä?

KURWENAL
Oi onni! Ilo! Ha! Laiva!
Pohjoisesta näen sen lähestyvän.

TRISTAN
Enkö tiennyt sitä? Enkö sanonut, että hän vielä elää, vielä elämän tuottaa minulle?
Se, joka minulle yksin Isolden pitää, kuinka Isolde voisi olla sen maailman ulkopuolella.

KURWENAL
Heiha! Heiha! Kuinka rohkeasti hän ohjaakaan!
Kuinka voimakkaasti purjeet pullistuvatkaan!
Kuinka se kiittääkään, kuinka se lentääkään!

TRISTAN
Lippu? Lippu?

KURWENAL
Riemun lippu iloisena ja kirikkaana mastossa!

TRISTAN
Hahei! Riemun lippu!
Kirikkaassa auringonpaisteessa luokseni Isolde!
Isolde luokseni! Näetkö hänet itsensä?

KURWENAL
Nyt laiva katosi kallioiden taa.

TRISTAN
Karikon taakse? Eikö se ole vaarallista?
Siellä raivoaa aallokko, laiva haaksirikkoontuu!
Kuka on ruorissa?

KURWENAL
Kaikkein varmin mies.

TRISTAN
Pettäisikö hän minut? Olisikohan hän Melotin toveri?

KURWENAL
Luota häneen kuin minuun!

TRISTAN
Petturi sinäkin! Onneton! Näetkö hänet jälleen?

KURWENAL
En vielä.

TRISTAN
Hukassa!

KURWENAL
Heiha! Hei ha ha!
Ohi! Ohi! Onnellisesti ohi!

TRISTAN
Kurwenal, hei ha ha! Uskollisin ystävä!
Kaiken omaisuuteni ja tavarani jätän sinulle perinnöksi tänään!

KURWENAL
He lähestyvät täyttä vauhtia.

TRISTAN
Näetkö hänet vihdoinkin? Näetkö Isolden?

KURWENAL
Siellä hän on! Hän vilkuttaa!

TRISTAN
Oi siunatuin nainen!

KURWENAL
Satamassa, määränpäässään! Isolde, ha!
Yhdellä hypyllä hän hyppäsi kannelta maihin!

TRISTAN
Tänne sieltä vartiopaikalta, toimeton töllistelijä!
Alas! Alas rannalle!
Auta häntä! Auta minun rakkaintani!

KURWENAL
Tuon hänet tänne: luota käsivarsiini!
Mutta sinä, Tristan, pysy uskollisesti vuoteellasi!

Toinen kohtaus (Tristan, Isolde, Kurwenal)

TRISTAN
Oi tämä aurinko! Ha, tämä päivä!
Ha, tämä aurinkoisimman päivän onni!
Kuohuva veri, riemuitseva mieli!
Määrätön ilo, iloinen riehunta!
Sidottuna vuoteeseen, kuinka voisin ne sietää!
Sitten ylös ja sinne, missä sydämet lyövät!
Tristan sankari, riemuitsevassa voimassa on irrottanut kuoleman otteesta!
Verta vuotavin haavoin taistelin kerran Moroldia vastaan.
Verta vuotavin haavoin valtaan itselleni tänään Isolden!
Heia, vereni! Iloisesti nyt virtaa!
Se, joka haavani ikuisiksi ajoiksi sulkee, hän lähestyy kuin sankari, hän lähestyy tuoden minulle pelastuksen!
Hävitkään maailma minun iloitsevaan kiireeseeni!

ISOLDE
Tristan! Rakas!

TRISTAN
Mitä, kuulinko valon? Valo, ha!
Valo sammui! Hänen luokseen! Hänen
luokseen!

ISOLDE
Tristan! Ha!

TRISTAN
Isolde!

(Tristan kuolee)

ISOLDE
Ha!
Minä se olen, minä se olen, rakkain ystävä!
Ylös, vielä kerran kuule huuton!
Isolde huutaa: Isolde tuli
Tristanin kanssa uskollisesti kuollakseen.
Pysytkö minulle mykkänä? Vain hetkisen,
vain hetkisen ole minulle hereillä!
Niin levottomia päiviä hän kaivaten valvoi,
yhden hetken kanssasi vielä valvoakseen:
Onko Isolde petetty, pettääkö häntä Tristan
tällä yhdellä, katoavan lyhyellä,
viimeisellä maailmanonnella?
Haavasi? Missä? Anna minun hoitaa se!
Jotta onnellisina ja autuaina yön
jakaisimme;
haavaasi, haavaasi et minulta kuole:
meiltä yhdistyneiltä sammukoon yhdessä
elämänvalo!
Sokea katse! Sydän hiljaa!
Ei hengityksen kevyttä ilmavirtaa!
Täytyykö hänen vaikeroiden seistä edessäsi
sen, joka onnellisena sinulle vihittäväksi
rohkeasti tuli yli meren?
Liian myöhään! Itsepäinen mies!
Rankaisetko minua kovimmalla tavalla?
Aivan ilman kärsimykseni anteeksiantoa?
Enkö saa sanoa sinulle valitustani?
Vain kerran, ah! Vain kerran vielä, ah!
Tristan! Ha! Kuule! Hän herää!
Rakas!

*Kolmas kohtaus (edelliset, paimen,
perämies, Melot, Brangäne, Marke,
ritareita ja aseenkantajia)*

PAIMEN
Kurwenal! Kuule! Toinen laiva!

KURWENAL
Kuolema ja helvetti! Kaikki auttamaan!
Marken ja Melotin olen huomannut.
Aseet ja kivet! Auta minua! Portille!

PERÄMIES
Marke on aivan kannoillani miehineen ja
seuralaisineen:
turhat aseet! He ovat ylivoimaisia.

KURWENAL
Asemiin ja auta!
Niin kauan kuin elän, kukaan ei tunkeudu
tänne!

BRANGÄNEN ÄÄNI
Isolde! Emäntä!

KURWENAL
Brangänen huuto? Mitä hän etsii täältä?

BRANGÄNE
Älä sulje minua ulos Kurwenal! Missä on
Isolde?

KURWENAL
Petturi sinäkin? Voi sinua kurjaa!

MELOT
Takaissin, sinä hullu! Älä seiso siinä!

KURWENAL
Heihaha! Päivä, jolloin sinut kohtaan!
Kuole hävytön konna!

MELOT
Voi minua! Tristan!
(Melot kuolee)

BRANGÄNE
Kurwenal! Riehuva! Kuule, sinä erehdyt!

KURWENAL
Uskoton neito!
Eteenpäin! Seuraa minua! Aja heidät
takaisin!

MARKE
Pysähdy riehuva! Oletko menettänyt
järkesi?

KURWENAL
Täällä riehuu kuolema!
Mitään muuta, kuningas, ei ole täältä
saatavissa:
jos sitä haluat, niin tule!

MARKE
Takaissin! Mielipuoli!

BRANGÄNE
Isolde! Emäntä! Onni ja pelastus!
Mitä minä näen? Ha! Elätkö sinä? Isolde!

MARKE
Oi petos ja harhakuva! Tristan! Missä olet?

KURWENAL
Tuolla hän makaa - täällä - missä minä
makaan.

MARKE
Tristan! Tristan! Isolde! Voi!

KURWENAL
Tristan! Rakas! Älä nuhtele minua,
että myös uskollinen tulee mukaasi!

(Kurwenal kuolee)

MARKE
Kuolleita sitten kaikki! Kaikki kuolleita!
Sankarini, Tristanini!
Rakkain ystäväni, myös vielä tänään
täytyi sinun pettää ystäväsi?
Tänään kun hän tulee osoittaakseen sinulle
suurinta uskollisuutta?
Herää, herää, herää valitukseeni!
Sinä uskoton uskollisin ystävä!

BRANGÄNE
Hän herää! Hän elää! Isolde! Kuule minua,
kuule katumukseni!
Juoman salaisuuden paljastin kuninkaalle:
huolestuneella kiireellä hän lähti merelle
saavuttaakseen sinut, luopuakseen sinusta,
antaakseen sinut ystäväälleen.

MARKE
Miksi, Isolde, miksi minulle tämä?
Kun minulle oli tehty selväksi se,
mitä aikaisemmin en voinut tietää,
kuinka iloinen olin nähdessäni ystäväni
olevan vapaa syyllisyydestä.
Tuon rakkaan miehen sinulle vihkiäkseni
täysin purjein lensin perääsi.
Mutta onnettoman hurjuuden,
senkö täytyy kohdata sitä, joka tuo rauhaa?
Kuoleman satoa olen lisännyt,
harhaluulo on lisännyt hätää.

BRANGÄNE
Etkö kuule meitä? Isolde! Rakas!
Etkö kuule uskollista?

ISOLDE
Kuinka lempeästi ja hiljaisesti hän
hymyileekään,
kuinka hellästi hän silmänsä aukaiseekaan,
ettekö näe, ystävä? Ettekö näe?
Aina kirkkaammin, kuinka hän loistaakaan,
tähtiä säkenöiden hän kohooa ylös?
Ettekö näe?
Kuinka rohkeasti hänen sydämensä
lyökään,
täysin ja ylpeästi hänen rinnassaan sykkii?
Kuinka hänen huuliensa kautta onnellisen
hellästi,
suloisen hengitys pehmeästi kulkeekaan?
Ystävä! Katsokaa! Ettekö tunne ja näe?
Kuulenko minä vain tämän sävelmän,
joka niin ihmeellisenä ja hiljaisena,
onnea julistaen, kaiken sanoen,
suopeasti sovittaen hänestä kaikuu,
minuun tunkeutuen, ylös nousten,
suloisesti kaikuen, ympärilläni soiden?
Kirkkaammin soiden, ympärilläni liehuen,
ovatko ne raikkaat tuulen aallot?
Ovatko ne onnellisten tuoksujen pilvet?
Kuinka ne paisuvat, ympärilläni humisten,
pitääkö minun hengittää, pitääkö minun
kuunnella?
Pitäääkö minun imeä sisääni, sukeltaa niiden
sekaan?
Suloisesti tuoksuissa huokua?
Aaltoilevaan kuohuun, raikuvaan kaikuun,
maailmanhengityksen virtaavaan
kaikkeuteen
hukkua, vajota
tiedottomasti - suurin autuus!